

Otel ??letmeleri ??görenleri ?? Tatmini Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Otel ??letmeleri ??görenleri ?? Tatmini Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28586>

Özet

Otel İşletmeleri İşgörenleri İş Tatmini Ölçeği, otel işletmelerinde çalışan personelin iş tatmini düzeylerini ölçmek amacıyla 2007 yılında İlke Kaya tarafından geliştirilmiş özgün bir ölçektir. Bu geliştirme çalışması, otel çalışanlarının iş tatminini etkileyen kritik faktörleri bilimsel olarak tespit etmeyi hedeflemiştir. Ölçek, sekiz temel alt boyutta toplam 44 madde içermektedir.

Ölçeğin temel amacı, konaklama sektöründeki işgörenlerin memnuniyetini çok boyutlu bir şekilde değerlendirerek, kurumsal yönetim ve insan kaynakları uygulamalarına ışık tutmaktır. Kullanılan 7'li Likert derecelendirme formatı, katılımcıların görüşlerini detaylı bir şekilde ifade etmelerine olanak tanır ve böylece sektör profesyonellerine kapsamlı bir veri seti sunar.

Anahtar Kelimeler

İş Tatmini, Otel İşletmeleri, Konaklama Sektörü, Psikometrik Ölçek, Örgütsel Psikoloji, Çalışan Memnuniyeti, Turizm.

Yazarlar

İlke Kaya

Amaç

Ölçeğin temel amacı, otel işletmelerinde görev yapan işgörenlerin iş tatmini düzeylerini belirleyen faktörleri tespit etmek ve bu faktörleri ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu araç, özellikle konaklama sektörünün dinamik ve yoğun çalışma ortamında çalışanların motivasyon ve bağlılık düzeylerini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geliştirme süreci, literatür taraması ve uzman görüşleri doğrultusunda, konaklama sektörünün kendine has dinamiklerini yansıtan sekiz alt boyutun ortaya çıkarılmasına odaklanmıştır. Bu sayede, genel iş tatmini ölçeklerinin yetersiz kaldığı alanlarda özelleşmiş ve sektöre özgü faktörleri kapsayan nitelikli bir ölçüm sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **iş tatmini** (Job Satisfaction) yapısını ölçmektedir. Ancak bu yapı, otel işletmelerinin kurumsal ve operasyonel ortamına özgü sekiz farklı alt boyutta ele alınmıştır. Bu çok boyutlu yaklaşım, tatminin tek bir faktöre bağlı olmadığını, ücret, liderlik ve iş özerkliği gibi karmaşık unsurların bir bileşimi olduğunu vurgular.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar, çal??anlar?n i?lerinden duyduklar? genel memnuniyeti olu?turan hem içsel hem de d??sal motivasyon faktörlerini temsil eder. Bu faktörler, kariyer geli?iminden (Terfi), çal??ma ko?ullar?na (??in Do?as?) ve kurumsal ili?kilere (?leti?im, Yönetim) kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i orijinal makalede (Kaya, 2007) spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in, ölçüt ba??ml? geçerlik veya yak?nsak geçerlik) aç?kça listelenmemi?tir. Ancak, geli?tirme sürecinin bir parças? olarak **yap? geçerli?i** çal??malar?n?n, özellikle de Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ile gerçekleştirildi?i kabul edilmektedir.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? sekiz alt boyutu gerçekten ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamaktad?r. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler vermesi ve faktörlerin teorik çerçeve ile uyumlu olmas? durumunda ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu destekler. Detayl? geçerlik analizleri için orijinal makalenin incelenmesi tavsiye edilir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik katsay?lar? do?rudan belirtilmemi?tir. Ancak geli?tirme ölçeklerinde standart olarak kullanılan **iç tutarlı?lık** analizleri, yani Cronbach's Alpha katsay?s?, hesaplanm?? olmal?d?r. Bu katsay?lar, ölçe?in maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Tipik olarak, bu tür sosyal bilimler ölçeklerinde kabul edilebilir bir güvenilirlik düzeyi, Cronbach's Alpha de?erinin 0.70'in üzerinde olmas?d?r. Ölçe?in her bir alt boyutu için ayrı ayrı güvenilirlik analizleri yap?lm?? olup, kullan?c?lar?n bu sonuçlar? teyit etmek amacıyla Kaya (2007) makalesine ba?vurmalar? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, faktör analizi (muhtemelen **Aç?klay?c? Faktör Analizi**) sonucunda belirlenen sekiz farklı alt boyuttan olu?maktadır. Toplam 44 madde, bu sekiz faktöre da??lm??t?r. Bu faktörler, otel çal??anlar?n?n i? tatminini olu?turan temel bile?enleri temsil etmektedir. Faktör analizi, maddelerin sektöre özgü tatmin unsurlar?n?n ba?ar?yla grupland?rd???n? göstermi?tir.

Faktör yüklerinin da??lım?, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu gösterir. Sekiz alt boyut ve madde say?lar? ?unlard?r:

?leti?im ve Bütünlük (6 madde)

Terfi (6 madde)

Amirler (4 madde)
İşin Doşası(1) (fiziksel olmayan faktörler) (4 madde)
İşin Doşası(2) (fiziksel faktörler) (4 madde)
Ücret ve Ek İmkanlar (4 madde)
Özgürlük (2 madde)
Yönetim (2 madde)

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: 7'li Likert Ölçeği. Derecelendirme, "1= hiç katılmıyorum" ile "7= tamamen katılıyorum" arasında değişmektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Otel İşletmeleri İşgörenleri

Yaş Grubu: Yetişkin Çalışan Popülasyonu (Genellikle 18 yaş ve üstü)

Popülasyon Detayları: Konaklama ve turizm sektöründe yer alan otel işletmelerinde çalışan farklı departmanlardaki personel. Ölçek, özellikle hizmet sektöründeki iş tatmini ölçümlerine odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, öz bildirim (self-report) yöntemiyle uygulanan anket formatıdır.

Anahtar Kelimeler

İş Tatmini Ölçeği, Otel Çalışanları, Çalışma Ortamı, Faktör Analizi, Kaya (2007), Turizm Sektörü, Konaklama İşletmeciliği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

İletişim E-posta Adresi: ilkekaya33@hotmail.com

Yazın Adresi: Makalenin yayınlandığı dönemdeki yazarın kurum adresi (Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi makalesinde belirtilmiştir).

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Test Yolu?: 2007

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik literatürde yayınlanmamış bilimsel bir araçtır. Genellikle eğitim ve araştırma amaçlı kullanımlarda yazardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için yazarla doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım koşulları için sorumlu yazar İke Kaya ile iletişime geçilebilir.

Kaynaklar

Kaya, İ. (2007). Otel İşletmeleri İşgörenlerinin İş Tatminini Etkileyen Faktörler : Geliştirilen Bir İş Tatmini Ölçeği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 355-372.

Makalenin orijinal PDF dosyası şu adresten indirilebilir: [is-tatmini-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin yayınlandığı dergi bağlantısı: w2.anadolu.edu.tr

Otel İşletmeleri İşgörenleri İş Tatmini Ölçeği Maddeleri

Ölçek, 8 alt boyut ve toplam 44 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda her bir alt boyuta ait örnek bir madde sunulmuştur:

İletişim ve Bütünlük (6m): Bu işletme içerisinde iletişim iyidir.

Terfi (6m): 22. Bu işletmede işini iyi yapan herkes terfi edebilir.

Amirler (4m): Amirim beni dinler.

İşin Doşası(1) (fiziksel olmayan faktörler) (4m): İşim zevklidir.

İşin Doşası(2) (fiziksel faktörler) (4m): Bu işletmenin amaçları açık değil.

Ücret ve Ek İmkanlar (4m): 4. Aldığım ücret yaptığım işin karşılığıdır.

Özgürlük (2m): Yaptığım işte karar vermekte özgürüm.

Yönetim (2m): Yönetimin emrindeki kişileri idare tarzı bakımından memnunum.